

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 19.06.2024
FU-sak: 20/24		Arkivsaknr.: 2024/7650

Tiltak for styrket finansiering av forskning ved UiB

Bakgrunn

Forskningsutvalget drøftet utkast til mandat for utredning av tiltak for styrket forskningsfinansiering på møte 8. mai, [sak 10/25](#). Utvalget ga uttrykk for at arbeidet burde resultere i en sak for universitetsstyret med forpliktende anbefalinger om tiltak. Utvalget drøftet også organisering av prosjektet. Utvalget støttet forslag om å opprette en arbeidsgruppe, og anbefalte at denne ble ledet av en representant fra Forskningsutvalget.

Mandat og arbeidsgruppe

Endelig mandat for prosjektet ferdigstilles medio juni. Ifølge revidert utkast til mandat, vil Universitetsledelsen gi Forskningsutvalget i oppdrag å utarbeide grunnlag for en sak for universitetsstyret våren 2025, som skal inneholde anbefalinger om tiltak for styrket forskningsfinansiering ved UiB. Utkast til mandat er vedlagt denne saken. Universitetsledelsen har utnevnt en tverrfaglig arbeidsgruppe med følgende sammensetning:

- Ragna Aarli, prodekan, Det juridiske fakultet (leder)
- Clive Bramham, leder, Mohn Centre for the Brain, Institutt for Biomedisin
- Marry-Anne Karlsen, Institutt for sosialantropologi
- Nathalie Reuter, leder, Computational Biology Unit (CBU), Kjemisk institutt
- Steinar Bøyum, instituttleder, Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

FIA blir sekretariat for prosjektet, og vil forestå det praktiske arbeidet med å utarbeide dokumentasjon og saker for Forskningsutvalget. Arbeidsgruppen skal gi faglige innspill og bidrag til sekretariatets arbeid. Forskningsutvalget opptrer som styringsgruppe og er ansvarlig for fremdrift, kunnskapsgrunnlag og endelige rammer for råd og anbefalinger til universitetsledelsen og universitetsstyret.

Arbeidsgruppen hadde sitt første møte mandag 3. juni. På møtet ble det orientert om bakgrunnen for prosjektet (FU-sak 2/24 og 10/24), mandat og andre premisser for arbeidet. Det tas sikte på at arbeidsgruppen møtes månedlig i høstsemesteret.

Kunnskapsgrunnlag

Utarbeidelse av en rapport som kunnskapsgrunnlag vil være første delleveranse i prosjektet. Arbeidsgruppen anbefalte å søke dokumentasjon på lignende tiltak ved utvalgte sammenlignbare universiteter i Norge og Norden, i tråd med mandatet. Videre bør det gjennomføres en kartlegging

internt på UiB, der instituttene og fakultetene er hovedmålgruppen. Her bør en ta utgangspunkt i eksisterende dokumentasjon, men også ta sikte på å gjennomføre en egen datainnsamling for prosjektet, rettet mot instituttnivået. Hensikten er å undersøke tiltak som er i bruk i organisasjonen i forbindelse med søknadsprosesser. Viktige moment kan være

- Struktur (for eksempel forskningsgrupper, forskningsutvalg, karriereplanlegging, matching av utlysninger og søknader, karriereprogram)
- Økonomi-bruk av frikjøp (i søknadsprosess og i driftsfase), driftsmidler som gis til søknadsutvikling, mm, gis det støtte til å videreutvikle søknader som har fått avslag
- Kultur- hvordan foregår arbeidet med søknadsutvikling, hvordan snakker man om prosjekter, hvor mye er dette kollektive prosesser mm, forventninger til ansatte mm

Kartleggingen bør rettes mot instituttledere, men også nyttiggjøre informasjon fra administrativ linje, som forskningsrådgivere og administrasjonssjefer. UiB FRAM ble nevnt som et eksisterende kunnskapsgrunnlag. I tillegg til spørreundersøkelse mot ansatte ble det her også utført en kartlegging mot instituttledere som blant annet handlet om vurderinger av styrker, svakheter, muligheter og trusler relatert til forskningsvirksomheten.

Arbeidsgruppen pekte på flere mulige tema for rapporten:

- Eksisterende tiltak på fakultets- og instituttnivå
- Yngre forskere og karriereplaner
- Motivasjon for deltakelse
- Håndtering av avslag
- Smådriftsmidler

Det ble stilt spørsmål om det er større gjennomslag for søknader fra og rundt sentre. Er det en sammenheng mellom store sentre og tilslag på søknader?

FIA tar sikte på å arbeide med kunnskapsgrunnlag og utarbeide forslag til opplegg for kartlegging over sommeren, og legge fram forslag for Forskningsutvalget til møte 28. august.

Forskningsutvalget bes å vurdere revidert mandat for prosjektet, samt innretning på kunnskapsgrunnlag og opplegg for datainnhenting.

Saken legges fram for Forskningsutvalget til drøfting.

Vedlegg: Mandat for forskningsutvalgets arbeid med styrket forskningsfinansiering (utkast)

Forskningsutvalget har som oppgave å fremme råd til universitetsledelsen, særlig innenfor området ekstern finansiering. Forskningsutvalget bes derfor foreslå tiltak knyttet til de økonomiske rammene for forskningen, og fremme en plan for gjennomføring til universitetsstyret. Kvalitet skal være den viktigste rettesnoren for arbeidet. Universitetet gjennomførte i 2021 [UiB FRAM](#) som en evaluering av universitetets rammevilkår for forskning. Sammen med universitetets og fakultetenes strategier, og styrevedtak i forbindelse med inntektsfordelingsutvalget, vil dette danne viktige rammer for arbeidet. Utvalget bør se til erfaringer fra andre universitet som har oppnådd særlig styrking av forskningsvirksomheten over tid.

Universitetsledelsen gir derfor følgende mandat til Forskningsutvalget:

- Gi råd og anbefalinger til ledelse og universitetsstyre av tiltak for å nå UiBs strategiske mål om å styrke oss som internasjonalt forskningsuniversitet, gjennom å øke ekstern finansiering. Konkret skal utvalget vurdere tiltak for å mobilisere og øke tilslaget til følgende forskningsfinansiering:
 1. FRIPRO forskerprosjekt for erfarne forskere og tidlig karriere-forskere
 2. Andre finansieringsordninger for framragende forskning;
 - ERC og SFF og SFI
 - Tematiske og utfordringsdrevne utlysninger/finansieringsordninger
- Utforme et kunnskapsgrunnlag der praksis hos sammenlignbare institusjoner inngår. Videre skal det undersøkes hvordan konkrete virkemidler benyttes på UiB, eksempelvis frikjøp, forskningstermin, eller andre ordninger
- Foreslå leveranser og tidsplan

Endelig dokument med forslag til tiltak og gjennomføring fremmes for universitetsstyret.

Organisering, leveranser og tidsplan

Universitetsledelsen oppretter en egen arbeidsgruppe for prosjektet, med sekretariat i FIA. Forskningsutvalget opptre som styringsgruppe og er ansvarlig for fremdrift, kunnskapsgrunnlag og endelige rammer for råd og anbefalinger til universitetsledelsen.

- Hovedleveranse
 - Plan for tiltak på institusjons- og fakultetsnivå for styrket forskningsfinansiering 2025-2030
- Delleveranser
 - Tre saker for FU; del 1, 2 og så helheten til styresaken.
 - Løypemeldinger til universitetsledelsen
 - Sak til Universitetsstyret vår 2025
- Tidsplan:
 - Universitetsledelsen utformer mandat mai 2024
 - Konstituering av arbeidsgruppe juni 2024
 - Kunnskapsgrunnlag oktober 2024
 - Del 1 november, del 2 januar og helheten i februar (styresaken)
 - Første utkast til plan februar 2025
 - Vedtakssak i universitetsstyret før sommeren 2025
- Organisering:
 - Sekretariat: FIA
 - Arbeidsgruppe

- Tre erfarne forskningsledere; HUMSAM, NATTEK, Livsvitenskap, herunder en instituttleder.
 - En ung forsker
 - Leder av arbeidsgruppen utnevnes fra FU
 - Leder av arbeidsgruppen presenterer gruppens arbeid i FU
- Styringsgruppe: Forskningsutvalget i plenum
- Arbeidsform:
 - Arbeidsgruppen forbereder saker til hvert FU etter en overordnet plan
 - FU gir innspill til analyser og tiltak og beslutter oppfølging etter hvert møte
 - FU godkjenner delleveranser og endelig hovedleveranse.